

18 ruosnas ed in paradis per insects

Tut ils endisch clubs da golf dil Grischun vulan contribuir alla biodiversitad sillas plazzas da golf. Certs projects da biodiversitad ein gia realisai, auters suondan cun agid digl Uffeci cantunal per la natira ed igl ambient e dallas organisaziuns Grischun Vacanzas e Terraviva. In club da golf che ha lantschau dacuort in project da biodiversitad ei il club da golf Buna Vista Sagogn. Ier mesjamna han las organisaziuns envidau las medias ad ina informaziun.

MARTIN GABRIEL/FMR

Ils exponents dil Club da golf Buna Vista Sagogn vulan promover la biodiversitad sin la piazza da golf da 18 ruosnas che schai sil territori dallas vischnauncas da Sagogn e Schluein. Sin certas surfatschas dil plaz da golf han ins plantau igl onn vargau ver 25 enfiaras e 200 caglioms. La surfatscha da biodiversitad duei survir alla pli gronda colonia da miezmiur e miezutschi che viva ella tuor dalla baselgia reformada da Sagogn per lur catscha sin insects. Kurt Defflorin, il «Head Greenkeeper» dalla piazza da golf Buna Vista Sagogn declara: «Cheu en nossa regiun viva la pli gronda colonia svizra da rinolofs gronds, ina razza fetg rara da miezmiur e miezutschi. Cun nossa surfatscha da biodiversitad sustenin nus quels animals, mo era la varietad d'insects che sa nescher e crescher e viver en quei liug.» Il project a Sagogn vegn accumpignaus dalla organisaziun Terraviva, ina uniun grischuna che sustegn igl Uffeci cantunal dalla natira e digl ambient cun realisar projects da biodiversitad.

Tgi spiarda e tgi gudogna

Antonella Klee che tgira il tema golf tier l'organisaziun Grischun Vacanzas di che tuts endisch clubs da golf dil Grischun separticipeschien cun in project da biodiversitad sin lur plazzas da golf. «Ils singuls clubs contribueschan sin lur moda e maniera cun in agen project. E sco igl ei el sport da golf: Ins sa ir da scala si e da scala giu. Igl Uffeci cantunal per la natira ed igl ambient dat alla piazza da golf 5000 francs ad onn. Per mintga giugadura ni giugadur da golf che piarda enten siu handicap da giugar van tschun francs da quella summa en in project da biodiversitad. Quei vul dir che spiarder el sport ei d'avantatg per la biodiversitad.»

Ils iniziants dil project da biodiversitad silla piazza da golf a Sagogn. Da san: Pius A. Achermann (Golf GR), Antonella Klee (GR Vacanzas), Kurt Defflorin (Buna Vista Golf Sagogn) e Luis Lietha, (Uffeci dalla natira e digl ambient GR).

FOTO MARTIN GABRIEL

Sagogn ei in bien project

«Iniziau il project dils miezmiur e miezutschi a Sagogn ha la Pro Natura dil Grischun», di Luis Lietha ch'ei menader da projects sil sectur dalla protecziun dalla specias e dils biotops tier igl Uffeci cantunal dalla natira e digl ambient. Luis Lietha manegia che tals projects da biodiversitad sin plazzas da golf sustegnien a moda fetg effizienta igl augment dalla biodiversitad. E gest sin la piazza a Sagogn vegni quei project ad effectuar fetg bia per la biodiversitad. Lietha ha denton era menziunau las plazzas da golf d'Alvagni e quella da Domat che hagian grond success cun lur projects da biodiversitad. «Ord il monitoring da quellus duas plazzas savein nus trer conclusiuns en favur dils projects sin las autras plazzas da golf dil Grischun. Ussa havein nus in fetg bien project cheu a

Sagogn e las experienschas cun quel gidan era vinavon nus.»

Golf e biodiversitad sin 500 hectaras

Il spazi dallas plazzas da golf el Grischun munta tenor l'informaziun da Grischun Vacanzas a bunamein 500 hectaras. Quei seigi ina pli gronda surfatscha che quella cun vegnas el Grischun, di Antonella Klee da Grischun Vacanzas. «Sco organisaziun da vacanzas vulein nus porscher relaziuns innovativas e cun avegnir a nos hospis da vacanzas e perquei havein nus susteniu da bial'entschatta ils projects da biodiversitad sin las plazzas da golf.» Sco quei ch'il president dalla Associazion da golf dil Grischun, Pius A. Achermann di, ha era Swiss Golf sentiu che nos projects da biodiversitad han in grond potenzial. Swiss Golf hagi numnadamein era lantschau ussa in agen project da biodiversitad.

Treis damondas a Kurt Defflorin

FMR: Aunc avon 20 onns havess ins strusch saviu s'imaginar ch'in club da golf realisescha in project comunabel cun organisaziuns dalla natira e da biodiversitad. En quei cass ei quei semidau oz?

Kurt Defflorin: Tgei vul quei dir ch'ins havessi strusch saviu s'imaginar quei pli baul? Ils responsabels che han realisau nossa piazza da golf han gia adina giu da setener vida prescripziuns e cundiiziuns dil cantun. Sin tut ils spazis dalla piazza ch'ei praus eisi per exempel scumandau da ladar. Ei vegn era prescret co igl ei da segar sils differents spazis. La biodiversitad ei dapertut in grond tema ad interim. Las plazzas da golf ein vers biotops che han in grond potenzial da porscher refugis per animals. Tenor mei san las plazzas da golf porscher maun e colaborar excellentamein cun las organisaziuns da biodiversitad.

Il club da golf Buna Vista Sagogn s'engascha pia activamein per la

biodiversitad. E naturalmein ch'in tal project ei era empau promoziun digl image en in temps che tut tshontscha dalla biodiversitad?

Tenor mei fagein nus negina tgira digl image cun nies project da biodiversitad. Nus havein giu pliras sesidas era cun auters clubs da golf. Tuts ein dil meini ch'ei seigi da contribuir alla biodiversitad. Ei va per trer a nez il potenzial che las plazzas da golf han.

Priu ch'il project cun ils miezmiur e miezutschi porta in success, datti aunc auters projects silla piazza da golf da Sagogn?

Secapescha ch'ins sto adina discutir e decider da niev. Jeu creigel denton che la gestiun dil club da golf fussi aviarta era per ulteriurs projects da biodiversitad. Quels ein adina era a favur da nossa commemoranza che dat golf sin quei plaz. Giugadurs e giugadurs han era bugen la diversitad dalla natira e buca mo il pastget verd.

Insects dueien era haver lur plaz a Sagogn silla piazza da golf.

FOTO MARTIN GABRIEL

Alla tscherca da voluntaris per Connect

La Crusch Cotschna Svizra dil Grischun ha lantschau in project d'accumpignament per persunas immigradas.

El senumna Connect e persunter tscherca ella voluntaris. Sco Salka Bucher di, ei quei il cass en in'emprema fasa per las persunas che han dimora el center da requirents d'asil a Mustér.

HANS HUONDER/FMR

«Igl engaschament dils voluntaris ei ina petga fundamentala dalla lavur dalla Crusch Cotschna. Mo grazia agl engaschament da rodund 500 voluntaris sa la Crusch Cotschna Svizra dil Grischun ademplir siu pensum humanitar.» Quei scriva la Crusch Cotschna Svizra dil Grischun sin sia homepage. L'organisaziun s'engascha en in tschuppel survetschs che vegnan dabien al carstgaun, surtut ils pli fleivels dalla societad. Cul project Connect va ella ussa in'ulteriura via, numnadamein quella pigl engaschament en favur dallas persunas immigradas. Sco Salka Bucher dil post da cussegliaziun da migraziun dalla Crusch Cotschna Svizra dil Grischun di, ei quei project vegnius lantschus l'entschatta da quest onn. La partenza da quei survetsch ei succedida a Mustér. Als requirents d'asil el center a Mustér, igl anteriur hotel Bellavista, porscha la Crusch Cotschna in survetsch d'activitad. «Nus lein far cheu empremas experienschas e silsunter extender il project sils centers egl entir cantun Grischun. Igl ei aschidadir in project rullont. Nuot ei fix, pergei mintga center per requirents d'asil ei auters e mintga habitonta e habitont leu medemamein», di Salka Bucher ch'ei da professiun luvvera sociala.

Basegns dils immigrai

«Nus lein ir tier la gliued els centers. Nus lein saver tgei basegns ch'ils immigrai han ed aschia empruar da scaffir ina relaziun», di Salka Bucher. Siat dis eis ella

Salka Bucher lavura el post da migraziun dalla Crusch Cotschna Svizra dil Grischun. Il mument eis ella engaschada pil project Connect ch'intenda da promover activitads en favur da persunas immigradas.

FOTO HANS HUONDER

stada uonn el center per requirents d'asil a Mustér per sefatschentar leu dallas persunas che derivan da pliras nazions: «Elas raquantan da lur basegns e nus empruein da segidar sco nus savein.» Ensem cun ina collega animeschi ella ils immigrai ad activitads, per exempel dar bal-

lapei. Per quellus activitads tscherca la Crusch Cotschna Svizra dil Grischun ussa voluntaris. Els duein porscher als immigrai activitads, interraziun e cussegliaziun en fatgs dil mintgadi.

«Cun quella purschida dils voluntaris lein nus ch'ils immigrai sappien passen-

tar temps ordeifer ils centers. Biars ein sur meins ni schizun entochen dus onns en Svizra e han aunc negina decisiun pertuccont lur damonda d'asil», constatescha Salka Bucher. Cun sediscuorer cun els, integrar els ella societad e declarar il mintgadi, duein els survegnir segirtad,

era da semover el spazi public. «Pusseivladads concretas che voluntaris han ei per exempel da far sport ni era zatgei creativ cun quellus persunas, dar cussegls ella vera da mintga di cheu tier nus ni mussar tudestg. Ni lu era accumpignar e cussegliar ils immigrai che han interess da s'engaschar en ina fuorma ni l'otra ni per exempel frequentar in cuors», di Salka Bucher.

Independent dalla vegliadetgna

Per quei engaschament en favur dils immigrai che han dimora el center per requirents d'asil a Mustér, tscherca la Crusch Cotschna Svizra dil Grischun voluntaris: umens e dunnas. «La vegliadetgna dils voluntaris ei buca impurtonta. Impurtonta ei la voluntad da sefatschentar dils immigrai», di Salka Bucher. Persunter drovi ei era neginas premissas linguisticas: «Ils biars san empau tudestg ni engles. Schiglioc san ins era seconversar cun mauns e segns.» Ils voluntaris astgien era vegnir cun atgnas ideas, co ils immigrai savessen vegnir occupai. El center per requirents d'asil a Mustér vivan il mument rodund 60 persunas da differents nazions. La gronda part ei umens, mo lu era dunnas. Tenor Salka Bucher eis ei pusseivel da porscher in'activitad ad ina gruppa da persunas ni era mo ad ina singula. Ei detti era el center a Mustér persunas cul basegns d'in discuors per exempel sut quater eglis.

Persunas che vulan s'engaschar a moda voluntaria en favur dils immigrai el center per requirents d'asil a Mustér san s'annunziar per mail connect@srk-gr.ch ni per telefon 081 258 45 77.